

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33, 00230 Valtioneuvosto

kirjaamo.stm@gov.fi

Viite: lausuntopyyntönnö 27.6.2022 (VN/8515/2019)

Lausunto lomitussääntönnön kokonaisuudistuksen ensimmäisen vaiheen lakimuutosehdotuksista

Pihvikarjaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua muutosehdotuksista, jotka liittyvät lomitussääntönnön kokonaisuudistuksen ensimmäiseen vaiheeseen. Lausuntomme koskee maatalousyrittäjien lomitussääntöä.

Maatalouden lomitussääntöä on ollut tarpeen uudistaa ja sujuvoittaa jo pitkään, joten Pihvikarjaliitto kiittää ministeriötä siitä, että asiassa nyt päästään eteenpäin.

Lomitussääntö on erittäin merkityksellinen viljelijöiden jaksamisen kannalta. Osaltaan se varmistaa alan jatkuvuuden ja vaikuttaa siten myös kotimaiseen elintarviketuotantoon ja huoltovarmuuteen.

Viljelijöiden näkökulmasta lomitukseen on kuitenkin liittynyt huomattavaa vaikeutta saada ammattitaitoisia lomittajia, ja lisäksi on ilmennyt hallinnollisia eroja eri puolilla maata, minkä vuoksi viljelijöiden yhdenvertaisuus ei ole toteutunut: mikä on sopinut jollekin paikallisyksikölle, ei ole onnistunut toisessa. Kirjavaa käytäntöä on esiintynyt muun muassa siinä, mitkä työt kuuluvat lomittajan tehtäviksi ja kuka saa toimia lomittajana. Lomitussääntö on ollut paikoin vaikeaselkoinen, joten toivomme uuden sääntönnön tuovan parannuksia nykyisiin ongelmiin.

Ymmärrämme muutostarpeen myös lomittajien näkökulmasta. Alan vetovoimaa tulisi edistää ja koulutusta parantaa, jotta lomittajalla olisi valmiudet ja motivaatio tarttua toimeen mitä moninaisimmilla työvälineillä ja pysyä tilojen kehityksessä mukana. Lomitustyön raskautta lisää työn osa-aikaisuus ja pirstoutunut työaika.

Lakiehdotuksen yksityiskohtainen kuvaus lomituksen piiriin sisältyvästä tuotannosta ja yrittäjistä on omiaan selkiyttämään rajanvetoa siitä, keitä palvelut koskevat.

Lomituspalvelulain uudistaminen kaksivaiheisena on hallinnon näkökulmasta epäilemättä tarpeellinen toimenpide, mutta toisaalta se hämärtää kotieläintuottajien ymmärrystä siitä, mistä asioista säädetään missäkin vaiheessa. Mikäli vuoteen 2026 mennessä valmistellaan kotieläintuottajille erillinen lomituspalvelulaki, jää epäselväksi, missä määrin nyt lausunnolla olevia kohtia käsitellään uudelleen ja miltä osin tulisi jo nyt pystyä hahmottamaan tulevia lainkohtia.

Lomituspalveluiden kustannukset viljelijöille eivät saisi nousta. Maataloustuotannon nykyinen vaikea kannattavuustilanne yhdistettynä tulevaisuutta koskevaan epävarmuuteen kuormittaa viljelijöitä, ja tarve osaavalle lomituspalvelulle on ehkä suurempi kuin milloinkaan aiemmin.

Kunnioittavasti,
Pihvikarjaliiton hallitus

Tero Hosike, puheenjohtaja, Huittinen
puhelin 040-722 4914, tero.hosike@pihvikarjaliitto.fi

Anssi Hänninen, varapuheenjohtaja, Rautalampi
Piia-Liina Anttila, Ylöjärvi
Esa Karjalainen, Vaala
Aku Länninki, Forssa
Mikko Peura, Jalasjärvi
Esko Rissanen, Pieksämäki
Jaakko Veräväinen, Hämeenlinna